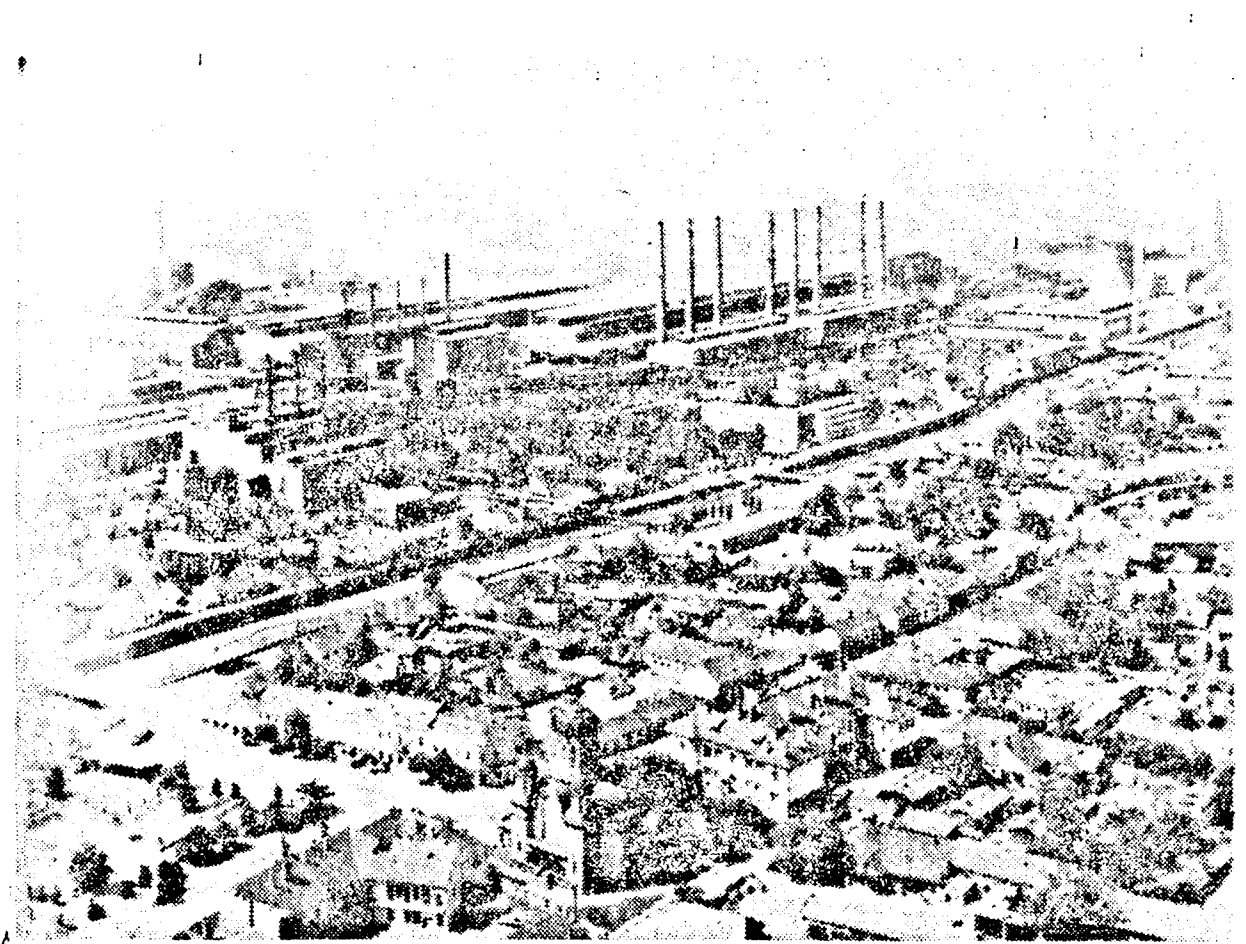

Vörös Lobogó

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NEPTANÁCS LAPJA

XXV. évfolyam, 7580. szám Csütörtök, 1969. július 31. 4 oldal, 30 bani

Vajdahunyad, madártávlatból

EMBER — SZÁZALÉKOK NÉLKÜL

■ Ismerjük-e kortársainkat? ■ Akiről már nem irnak az újságok ■ Húsz éves szeretnék lenni

— Ismerik-e a mai fiatalok a hatvanévesek nemzedékét?
— Nem. Azt hiszem, nem.
— Száz év múlva ismerni fogják korunk embereit közül azokat, akik

megérték a két világháborút, elindultak egy történelmet teremtő uton és az első holdra lépő emberekért is izgultak?

— Nem tudom.
A történelmet kérdez. Minden kora megkérdi. Válaszolni kell. Vagy azért, hogy valami ne ismétlődjen meg, vagy, hogy továbbléphessünk.

Es a történelmet emberek csinálják. Talán úgy, hogy nem is gondolnak rá. Beállítják az ébresszót, megreggeliznek, feltornázzák magukat a villamosra, dolgoznak, normát döntenek, tanácskoznak, veszekedeznek, pénzt számlálnak, szeretkeznek és ismét felhúzzák az ébresszót. De lehet, hogy munkáért állnak sorban, ahogy a Schneider Adam nemzedé-

kéből sokan kényszerültek megtenni.

— Mikor is volt az?
— Harmincegyben. Emlékszem. a gyárkapu előtt százával álltak az emberek. Kijött B. ur. Megrohan-

ták. — Nem maga, nem maga. Maga menjen kártyázni! Onnan hátulról...

— Válság volt.

— Igen, válság. Nekem talán könnyebb volt akkor is. Jó munkásnak ismertek.

— Hogy kezdte? Hogy volt tovább? Hogy került neve az ötvenes években az újságok címlapjára, felnagyított fényképe az augusztus 23-i felvonulásokra?

— Apám mondta: válassz fiam, uri mesterséget. A vasutnál nyugdíjat is adnak. Tanulni? Józan munkásembernek nem fordulhatott

KILIN SANDOR
JÁMBOR GYULA

(Folytatás a 2. oldalon)

Lapunk III. oldalán:

Gazdasági kérdések

ARCKÉPEK

Silvian Petru, az Aradeanca vállalat fennemgondoló részlegének vezetője mondotta:

— A zománcozó legjobb műhelyeink egyike. Két év alatt a kollektíva dolgozik itt. Az elmúlt hónapban is 7,17 százalékkal teljesítettük a tervünket. Persze könnyű jó eredményeket elérni, ha nincs hiány szorgalmában s ha olyan vállalatvezetők irányítják a műhely kollektívájának egész tevékenységét, mint Hárdu Viorica és Kaposztai Marika. Két ilyen remek munkatársunk van tudnunk eldönteni ki a jobb kettejük közül.

... Portréalanyt kerestem. s íme kettőt találtam. Két nagyszerű asszonyt, akik talán sohasem gondoltak arra, hogy nevük újságba kerüljön, sohasem vártak munkájukért különleges elismerést, noha ez mind a vezetés, mind a munkatársak részéről megnyilvánuló elismerés — állandó kísérőjük szegődött.

... Hárdu Viorica a B-váltás vezetője nem az üvegfalú irodában tartózkodik, hanem kint a műhelyben, „leányai” között. Ottjártunkkor is az egyik fiatal munkásnő — aki nemrég került a műhelybe — taníttatta. Ez is a váltásvezető feladata a sok más egyéb mellett, mint a technológiai folyamat irányítása, a szükséges anyagok beszerzése, a munka kiosztása, a ter-

teljesítés ellenőrzése személyenként stb.

A jövedélyű, középkorú asszony elmondotta, hogy március óta 21 új munkásnőt tanított be. Ez az ő kújon „reszortja”, hiszen a kisujjában van a zománcozás minden csinyja-binja.

Amikor Marika 1953-ban idekerült, alig volt 16 éves, még gyermek, én már három éve dolgoztam a Gravurában, akkor jöttem a December 30 gyárból. Azóta ismerjük egymást. — Viorica néni meleg, szinte anyai szeretettel beszél fiatalabb társnőjéről, aki szorgalmában, ügyességében nem marad el mögötte. Ha nem így volna, nem Marika töltené be 1967 óta a műhely A-váltás vezetőjének tisztjét. Munkásnőből egyik napról a másikra, az egész kollektíva irányítójává előlépni s emellett minőség ellenőrként is kifizetést kapni, dolgozni bizony nem éppen könnyű feladat.

Hárdu Viorica számára nem volt újdonság a munkakör. Hisz 1964 óta minőségellenőrként tevékenykedett, jártasabb volt a teendők labirintusában, Marika viszont — noha örült az iránta tanúsított bizalomnak — eleinte kissé félt, hogy nem tud eleget tenni felelősségteljes kötelességének.

No de az eltelt két év a vezetősegítő válásztása mellett szol-

köszöntik a X. kongresszust

ÚJ FEJEZET

A tudósok hozzájárulása

A megyét járva, betévedtem egyik nagyközségünk iskolájába. Szokatlan kép fogadott. A júliusi vakációs hangulatnak nyoma sem volt. Tataroztak, a szertárakat rendezték, az igazgató többször is telefonált, valamint élénken magyarázott a néptanács elnökének, majd haragosan lecsapta a kagylót.

Hasonló készülődésnek voltam szemtanúja a megye több helységében is. A tisztviselők általános oktatási bevezetésére készülődtek.

Tíz éves kötelező oktatás! Negyedszázaddal ezelőtt utópianak tűnt volna. Ma egyre konkrétabb formát ölt a jövőnk követelménye. Nem vitás, oly megvalósítás ez, mely Romániát a világ első országainak sorába juttatja. Tudjuk és büszkék vagyunk erre. Büszkések vagyunk a fejlődés dialektikájára, arra, hogy nálunk az oktatás minden fokon alkalmazkodjon gazdaságunk és kultúránk egyre növekvő követelményeivel.

Hány ország vallhatja még, hogy alig több, mint két évtized alatt biztosította a minden fokon ingyenes és anyanyelvű oktatást? Valamennyien tudjuk, honnan jutottunk el ideig és milyen volt a megtett út. S ha számokban szeretnénk oktatásunk felfelé ívelő útját ábrázolni, még szembeötlőbb lenne napjaink változása.

Az általános iskolások száma meghaladja a 3 milliót. 1938-hoz képest tízezeresével több növendék tanul a liceumban, míg a szakmai és műszaki oktatásban 5,6-szer több. Az utóbbi években 700 ezer szakmunkás és technikus, 90 ezer mérnök, 30 ezer orvos és 25 ezer közigazdász került a termelésbe.

Iskolánk nevelési eszménye a szocialista társadalom emberének sokoldalú és harmonikus formálása. Ennek megvalósításán munkálkodik fáradságot nem kímélve több mint 200 ezer nevelő.

A X. kongresszus Irányelv-tervezete oktatásunk fejlődésének újabb nagyszerű útját veti elének. E-

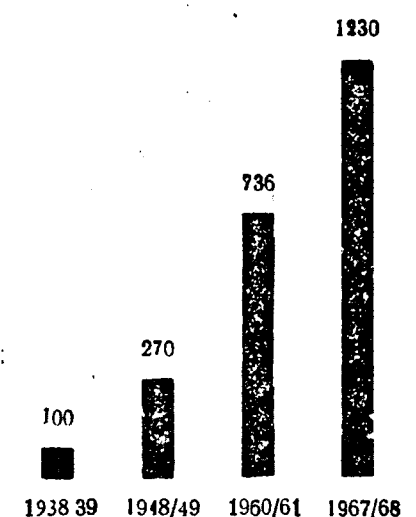
lég megemlítenünk, hogy speciális programot dolgoznak ki a szakemberek képzésére és továbbképzésére a felsőoktatási hálózattal.

S mi, aradiak, különös örömmel vettük tudomásul: lehetőség nyílik, hogy hamarosan újból, a felsőoktatási intézettel rendelkező városok sorába lépjünk.

Igen, augusztus nagy jelentőségű politikai eseményei új fejezetet nyitnak meg hazánk közoktatásának történelmében is.

(puskai)

Az V—XII osztályba beiratkozott tanulók százezeréves 1938-hoz viszonyítva

Ünnepvárás munkaruhában

Szeretek barágnolni fővárosom utcáin. A belvárosban és a külső lakóterületeken egyaránt. Szeretek sétálni, nézelődni, mert városom olyan, mint a természet. Mindig más-más külsővel fogad, közönség van. A homokszínű, vörös, a nagy, erős falak szinte egy napról a másikra, hide nyugaltságot árasztó paszellszerű kőföveket öltöztet. A legnap meglátja a utcák hátszínén földes kupak harapját a talajt. A minap még üresen tőnt, melyre ázott betonlapokból merész ívelésű falak nőnek ki, kuszák a magasságba. Miközben a sorok papírra vettem eszembe egy érdekességet: Olasz építészeti emlékeiről mesélték a kollégák, hogy mikor megkezdte Bukarestben minijárt kikötőt: ne adjanak kísérőt mellé, nemrég járt fővárosunkban, biztosan elgondolok. Este azonban kétségbeesetten telefonált, segítséget kért, mert annyi a látvány — mondotta — hogy egyedül nehezen boldogulna. Nem csodálkozom. Hihetetlen tempóban folyik az építkezés. 1966—1968 között Bukarest lakossága közel 30 ezer lakostól nőtt. Az utóbbi négy év alatt 27 ipari létesítmény épült a fővárosban.

A teremtő-alkotó munka üteme ezekben a napokban lankadatlan energiával folyik. Népiünk élelmék nagy eseményeit, a párt X. kongresszusát és hazánk felszabadulása 25. évfordulójának ünnepét Bukarest munkaruhában várja. A befekészhez közelálló, vagy a határozott körvonalakat öltött nagy építkezéseken, az üzemekben és vállalatokban nagyszerű teljesítmények születnek. A főváros dolgozó megfogadták, hogy augusztus elsejéig 400 millió lej értékű ipari terméket termelnek évi tervükön felül, 175 millió lej értékű áruval toldják meg exportkötelezettségeiket, 4500 tonna fémeket takarítanak meg eredeti tervükön kívül.

Mindenütt szembetűnően jól haladnak a vállalkozások teljesítésével. A Nemzeti Színház és az Intercontinental-Bucuresti szálló munkatársai véglegesen kitárolták az épületek arányát, vonalait. Az Olopi Nemzetközi repülőtérre a kiültölt ütemben halad

a munka. Biztosra vehető, hogy az építők itt is valóra váltják fogadalmait. A televízió új központi épülete köré font alvanyokat lebontották, s megkezdtek a parkotást is. Jövőben épül a tizenhárom emeletes iroda-csoport is. A Dimbovitza felső folyásánál lévő építészeti egység, amely felüli egybebe között a diákotthonok pompás villaszerű sorát is, tovább teljesedett, az új politechnikai intézet épületével egészült ki. Az Universitatea téren járban épül a nyolcszögletű, négy nyílott rész-

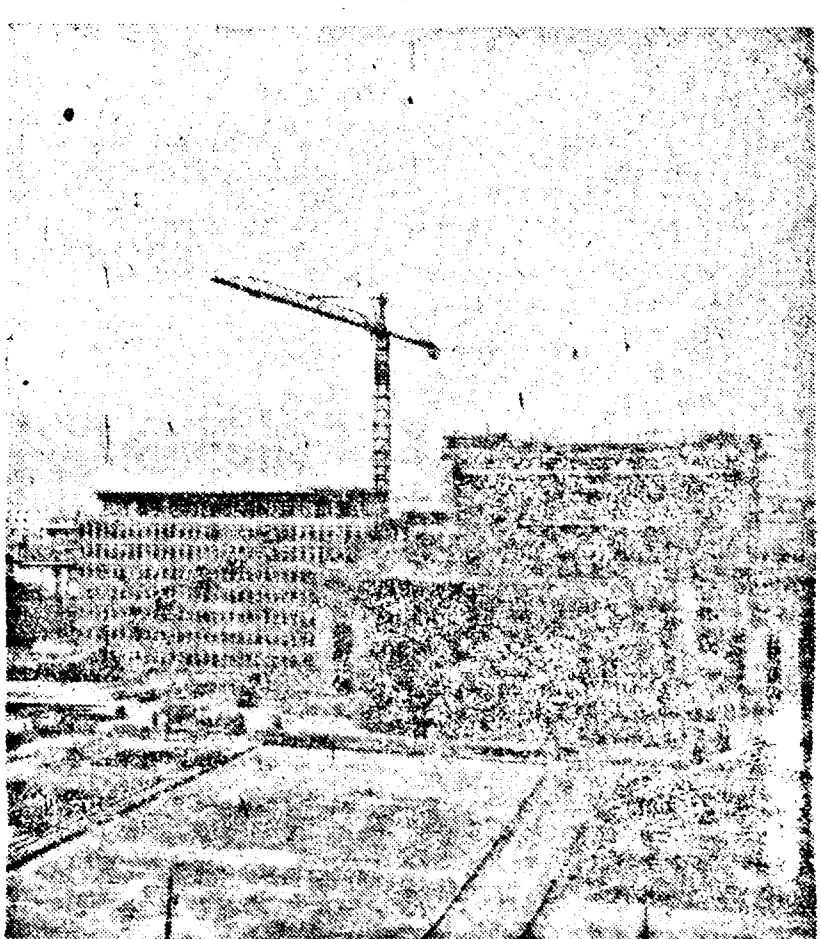
ezt újból és újból hangsúlyozni, mert pártunk; mi tettük azt. Jellemző, hogy az ország ipari szertelemésének 17,7 százalékát a fővárosi üzemek, gyárak, vállalatok adják. A kilencedik pártkongresszus óta ipari termelés negyven százalékkal növekedett. Nincs az iparnak olyan ága, amely ne lenne képviselve a Dimbovitza-parti nagyvárosban. A gigantikus, automatizált, de a kisebb üzemek kettei és szellemi dolgozói az építőkhöz hasonlóan nagyszerű tettekkel kösöntik az eseményeket. A 23 August üzemek munkaközössége új a vegyiparnak szükséges gépessorait bocsátott utnak a napokban. A Semnatoare új típusu magánjáró kombijával megadította a mezőgazdaság műszaki alapját. A történelmi multu Grivita Rosie üzemekben halva köbméter irtartalmu, exportra szant tartály vagonok gyártását kezdtek meg.

Ezekből a teljesítményekből tevődik össze az üszkép: a fővárosi vállalatok első félvű össztermeléseit tervekelt 101 százalékkal teljesítették. Erdemes megjegyezni: 9,1 százalékkal többet termeltek, mint a mult évi hasonló időszakban.

A beszédes példákat tovább lehetne sorolni. Hiteles tanúi annak, hogy Bukarest dolgozóik élen járnak az ünnepköszöntő vállalkozások teljesítésében. A legnagyobb teljesítményű a fővárosi előkészületekben, hogy nincsen bennük semmi dús nélkül, magától értetődő természetességgel igyekezik helytállni.

Tudom, nem mondok különösebb újdonságot, ha leírom: Bukarest modern ipari város, de jól esik

SIKERES LAJOS

Jól halad az építkezés az új Nemzeti Színház építőtelepen

Foto kiállítás nyílik Aradon

Kedden délután az Astoria szálló hivatalos termében tartották meg az aradi fotomátrók rövidesen kiállításra kerülő munkáinak szűrését. A Megyei Művelődés és Művészeti Bizottság által összehívott zúri a legjobbaknak bizonyuló munkákat díjakkal jutalmazta.

Ilyen emberekkel szívesen ismerkedem. Az életem nem magázó, nem „bomba” határu, de maradó, kellemes benyomást hagy maga után. És megnyugtató, hogy gyárainkban az ilyen emberek vannak döntő többségben.

B. MANDITS KATALIN

Köszöntelek, Arad!

Lassan elmaradnak az intgető kezek. A búcsúvettelt felváltja a kerekék egyhangú kattogása. Várad felől, keltől-dalt, versenyt futnak a dombok. De aztán, mint a haragvok, lassan szétáznak: szertejut a síkság fekete földje. Nincs akadálya a messzelátásnak. Sohasse hittem volna, hogy az Alföld ennyire méltóságtelej!

Közeledünk. Felbukkan a város képe. Megérkeztem! Köszöntöm a várost: Aradot!

Az egyik régi felismerés azt tartja: Amilyen a város, olyan benne Janos”. Valahogy úgy vagyunk ezzel, hogy vannak városok, amelyek örökre idegenek maradnak számunkra; másokról pedig, úgy érezzük, hozzánk nőnek vagy mi nővünk hozzájuk. Meghittebbek terei és utcái; kedvesebbek, mert közelebbiek az emberek.

Az utazó úgy érzi, Aradra — haza érkezik. Neha elég egy eljött sző, egy picinyke gesztus, s már véleményét is alkotunk magunkban.

A szerkesztő tetszik keresni? A következőnél tessék lezárni! — igazítanak utba ketten is. — Baloldalt van, a szálló mellett.

A villamos tovább fut, elnyeli a kanyar. Bőrdnédél kezében megállók a széles főtéren. Számomra még ismeretlen, zibongó élet fog körre. Keressem az annyiszor hallott írtet: Arad a Tegnap és a Ma, a Mult és a Jelen városa.

Idős emberek sétálnak. Az apróságok látszólag céltalanul bukdácsolnak, a fiataloknak sietős az útjuk. Nézeledöm, s közben az a bizarr álettem támad, meg kellene szolitani valakit. Összhangú bácsit szemlek ki magamnak. Arcára már rég kiülték az évbarázda. Megkérem, beszéljen a városról. Aliggy beszél, tekintetében ott bujál a fajó emlékezés. Akadozik. A hangjában keserűség.

— A folyó hídját szétlötték a visszavonulók. Most építik ujja, nemskora.

Aztán a gyárakról szól, az építkezésekről, a meghódásról. Arcán alkonyi mosoly. Valaki épp egy póznát fest. Nem tudja, hogy terem. De azt teszi mind, kiben az Emberek szolgálata munkál. Milyen otthonos mindez!

ANISZI KÁLMAN

GAZDASÁGI KÉRDÉSEK

Sertésenyésztés — új alapokon

Az állattenyésztési részlegek nagy termelési objektumainak tudományszerű megtervezésében és vezetésében nagy szerepet játszik a műszaki és gazdasági gondolkodás összekapcsolása.

Amint azt Nicolae Ceaușescu elvtárs, a Román Kommunista Part Országos Konferenciáján hangsúlyozta: műszaki-gazdasági szempontból teljes értékű hasznosításnak legfontosabb követelménye az, hogy a gazdasági vezetés vágyait és állandóan tökéletesítsük a munkaszervezést.

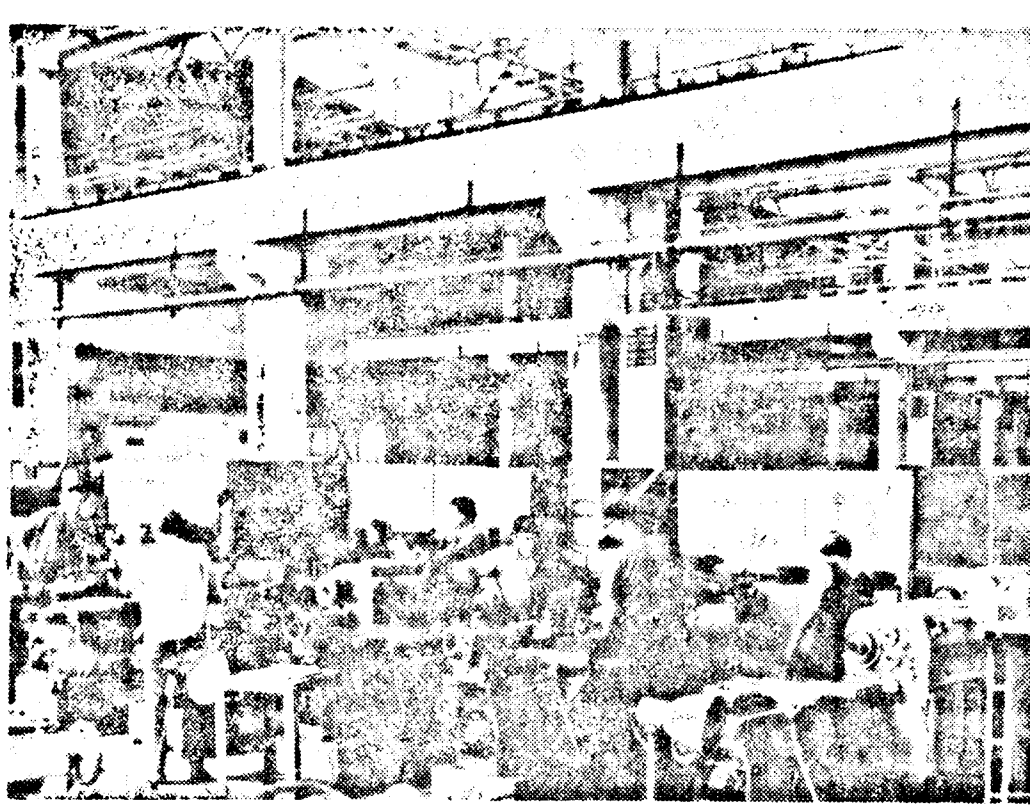
Ugy vélem, hogy a fenti célkitűzések figyelembevételével a műszaki és gazdasági vívmányok hasznosítását új oldalról kell megközelítenünk megvénben is. A fenti-eknek az állattenyésztési részlegek termelési folyamatának jobb műszaki-gazdasági szervezésében kell megnyilvánulni. Fokozatosan rá kell térni, például a jelenlegi sertésenyésztési egységek és hízaladatok megtervezésére, a sertések intenzív tartására az msz-ekben is. Erre úgy nyílik lehetőség, ha nagyobb egységeket létesítünk, olyan komplexumokat, ahol 1-5 mezőgazdasági termelőszövetkezet társul és évente 15 ezerrel több sertést hizlalnak.

Az ipari méretű sertésenyésztés és hizlalás jövedelmesebb, mint kisebb gazdaságokban. Ezt a tényt bizonyítja a napi sulgyarapodás adatai, ami meghatározza a hizlalás időtartamát. A nagyválti sertésenyésztésnél és hizlalásnál a gyarapodás naponta 500-600 gramm sertésenként, míg a kisebb egységekben ez alig éri el a 300-350 grammot. Másrészt gazdaságos az élelem felhasználása szempontjából is, 4-4,2 tápegységre van szükség az 5,7-7,1 tel szemben. Jövedelme befolyásolja az önköltségi ár alakulását is, amely ismét szembetűnőbb az ipari méretekben történő sertésenyésztésnél.

Az utóbbi években hazánkban jelentős eredményeket értünk el a sertésállomány szamszerinti gyarapodásában, de összetételében is. Jelentős növekedés tapasztalható főként a hústermelésre szakosított sertésenyésztő egységekben a százezer állományalakulásában, ahol 12-18 százaléka gyarapodott a hústestek aránya. A zsírszázalék számát állandóan csökkentették. Főleg fehér hústesteket tartanak. A hústermelés növekedése, az állomány gyarapodásának céljából nem elegendő ha csupán a fajokat megváltoztatjuk, szükséges olyan intézkedések megteremtése — például a helyes kiválasztás — melyek biztosítják a nagy húsosarát. A nagy komplexumokban történő tenyésztéssel és hizlalással ez a kérdés is megoldható. Jobban megválasztottak a különféle keresztmetszeteket. Ugyanakkor kedvező feltételeket teremtenek az újtermeléshez is.

A hazai példák és a külföldi eredmények azt igazolják: jövőre van az ipari méretű sertésenyésztésnek és hizlalásnak. Az elért tapasztalatok figyelembevételével kell a jövőben a tevékenységet megszervezni megvénben mezőgazdasági egységeiben is.

MUNTEANU EMIL, mérnök

A Szerszámgépgyár új szerelőcsarnoka.

(CANCIU N. R. CEL felvétele).

Az aradi vendéglátóiparról

A közeli mezőgazdasági hálózatra napról-napra fontosabb feladatok hárulnak. Az RKP X. kongresszusának dokumentumai több megvalósításra való kérdést tűznek a kereskedelmi dolgozók elé. A nemrég megjelent 1827-es MTH pedig rendszabályozta a vendéglők, hotelek és általában a vendéglátóipar további tevékenységét.

Az aradi közeli mezőgazdasági hálózataiban meg is mutatkozik a határozatok nyomán foganatosított intézkedések eredménye. Több egységet korszerűsítettek, javították azokban a munkát. Egyes vendéglőket otthonossá tettek és a helyi hagyományos ételféleségeket szol-

gálnak fel, korszerű butorokkal látták el a nagy egységeket, növelték a kényelmi fokot. Ezek közé sorolhatjuk a Muresul vendéglőt, az önkiszolgáló falatozót, a Zori de zi, a Clujul, a Spicul és a harmaszigeti vendéglőt. Itt az ételféleségek bő választékát szolgálják fel, civilizált módon.

Említsük még, hogy az aradi közeli mezőgazdasági hálózataiban meg is mutatkozik a határozatok nyomán foganatosított intézkedések eredménye. Több egységet korszerűsítettek, javították azokban a munkát. Egyes vendéglőket otthonossá tettek és a helyi hagyományos ételféleségeket szol-

gálnak fel, korszerű butorokkal látták el a nagy egységeket, növelték a kényelmi fokot. Ezek közé sorolhatjuk a Muresul vendéglőt, az önkiszolgáló falatozót, a Zori de zi, a Clujul, a Spicul és a harmaszigeti vendéglőt. Itt az ételféleségek bő választékát szolgálják fel, civilizált módon.

Említsük még, hogy az aradi közeli mezőgazdasági hálózataiban meg is mutatkozik a határozatok nyomán foganatosított intézkedések eredménye. Több egységet korszerűsítettek, javították azokban a munkát. Egyes vendéglőket otthonossá tettek és a helyi hagyományos ételféleségeket szol-

„Hagyj fel minden reménnyel?”

— Mentők?
— Igen, mit óhajt?
— Kérem, küldjétek a Nefelejts utca 4-b alá egy mentőkocsit, mert sürgősen meg kell operálni a vakbélmet.
— Biciklijé van?
— Biciklijé van?
Nincs? Jöjjön be a mentővel. Itt nincs kerem mentőkocsi, csak mentőállomás.
Ezt a lidércnyomásnak beillő párbeszédet a Precizia szövetkezet ihlette. A Precizának van mentőállomása, amit az autókál szervíznek hívunk, de nincs vontatóautó, amely bevontatná a meghibásodott kocsikat a műhelybe. Értik ezt?

Erre ma több lehetőség kínálkozik.

Mindenekelőtt itt van az úgynevezett romantikus megoldás. Két lóval, vagy ökrrel be kell vontatni Aradig az autót. Aztán van egy kalandosabb változat is. Itt meg kell halni megállni valaki, aki bevontatja a kocsit. (Megjegyzem szemléltető nem vonathat, szocialista egység teherautójának sofőrje pedig nincs feljegyezve az autós filantropia gyakorlatára).

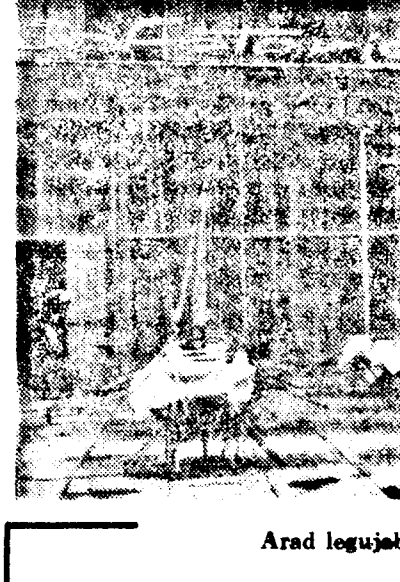
Szabadjóhet meg a defektos kocsi kila- való eladása, miután az ut vasúton vagy repülőgéppel folytatható, de lehet kérni a svéd rokonságot küldjön újabb kocsit.

Autós legendák szerint van meg egy eshetőség. Az autók klub aradi fiókja állítógáz mozgó műhelykocsival rendelkezik. Nem tudom, hogy igaz-e, de azt mondják, hogy a sofőr azelőtt egy elátkozott kísértethajót teljesített szolgálatot. Onnan azért menesztették, mert sohasem lehetett megtalálni. Ha a Vörös-tengeren keresztek ő a Fokföldnél járt, ha a Mexikói-öbölben volt rá szükség, akkor meg biztos, hogy a Délnyugati-tengeren hajózott.

A legendák mindig vonzóak, ezért megpróbáltam telefonon felkeresni ezt a Bolygó hollandit. Nem sikerült. Állítólag Menyháza-ra köcszött, furdóre.

Tehát... Nincs tehát. Ki kell írni a megye határán: „Aki itt defektet kap, hagyjon fel minden reménnyel!” — ez legalább tisztá becszad lenne. De azért csak furdalja az oldalamat: mit lenne a Precizia vezetősége, ha vakbélkrisis esetén azzal biztatná, jöjjön be autóstoppal vagy gyalog a sebesült korbázból, mondjuk Honctórl.

(T. gy.)

Arad legújabb cukrászdája. (TARKÓ GÁBOR felvétele)

Felajánlották, becsülettel teljesítik Kisjenő

Ezüstfém fémhőből öntött jökora alkatrészek sorakoztak az öntőde egyik munkasztánán. Kiváncsian veszem kézbe az egyiket. Forgatom, mezegetem, nem hiszek a szememnek. A kisjenői helyiipari vállalat igazgatója, Brindas Traian csak mosolyog. Hogy kerülnek ide ezek a frissen öntött esztérgapad alkatrészek — kerdezem meg mindig meglepődve.

— Nagyon egyszerűen — mondotta az igazgató. Felajánlottuk segítségünket az aradi szerszámgépgyártnak s amint ezek az alkatrészek is bizonyították, eljogadtak. Komoly tételeket rendeltek.

De nemcsak kérték, hanem adtak is. Meghozta még új esztérgapad, amit a kisjenői helyiipari vállalat-béliek szakszerűen fel is szereltek. Megtárolták a gépműhelyt úgy, hogy az most már egy nagyüzem miniatúr mása.

Jogos büszkeséggel kalauzol az igazgató egyik munkahelyéről a masikig. Együtt örülök vele, amikor egy-egy újonnan létesített, illetve

landcsák törnek fölé. Hamarosan ezt is betömnék. Anyagtraktus lesz a helyén.

Fokozatosan nagy gyárrá fejlődik ez a helyiipari vállalat. Közösségének lelkes munkája teszi majd azzá. Az üzemesarnokot és a többi objektumot is belső erőforrások felhasználásával, saját erejükkel építik fel. Eddigi eredményeik kezdenek a sikerért.

Nemrég a vállalat vezetősége megvívta a X. pártkongresszus és hazánk felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére tett vállalások teljesítésének helyzetét. A tervben feltüntetett eredmények mérlege eddig pozitív:

	Felajánlás 1969	Megvalósítás
Arutermelés	310 000	391 000
Önköltség csökkentés	40 000	429 000
Vállalati nyereség	40 000	171 000

Amit vállaltak, eddig becsülettel teljesítették. Az igazgató mésem elégedett. Hézagosan, késésekkel érkezik a nyersanyag. Pedig központi kiutalásokkal rendelkeznek és mégis...

Mielőtt elkészíteném volna, három telefonbeszélgetést is végrehallattam. Mindannyiszor nyersanyagokért könyörögtek a gyártó és szállító vállalatok illetékeseinél. Igéreteket kaptak a huzalon kezét.

Rásáritul bútorgyár — Pankota

Mástelel hónapja sincs annak, hogy a pankotai hajlítottbutor-gyár kollektíváját elmarasztaltuk. Birtuk espedig azért, mert nem teljesítették év elején tett felajánlásukat. Most ismét megvizsgáltuk ezt a kérdést és azt tapasztal-

tuk, hogy némi javulás mutatkozik. Az értékesített arutermelés és a bútorgyártás szempontjából a vállalatokait tul is szarnyalták. Az exporttervet is teljesítették, a felajánlást azonban nem. De beszéljünk erről a számkok.

	Felajánlás 1969	Megvalósítás
Össztermelés	1 300 000	302 000
Arutermelés	300 000	72 000
Értékesített arutermelés	300 000	509 000
Bútorgyártás	500 000	1 147 000
Export	500 000	116 000
Vállalati nyereség	300 000	—

E kis táblázat híven tükrözi mennyire rapszodikus a Rásáritul bútorgyárban a gazdasági terv mutatóinak és a vállalatának teljesítésének. Sokan csodálkoznak is ezen és bizton felteszik a kérdést, hogy lehetséges az, hogy a bútorgyártási és az értékesített arutermelési tervet nagyarányban túlszarnyalták, a globális, a készárú, az önköltség csökkentési és vállalati nyereség tervét pedig éppen csak hogy hajszálnira teljesítik. A felajánlások valóra váltásáról pénz-ügyi tén sem lehet.

A magyarázat nagyon is egyszerű. Bizonyos termékek rendelkeznek lemondása, azok olcsóbb bútorgyártással történő helyettesítése kedvezőtlen irányban befolyásolta a globális pénzügyi terv mutatóinak teljesítését. A felvétel tehát nagyon is minimális eredményekkel zárta.

A vállalat igazgatója — Dinulescu Titus — azonban optimista. Ottjártunkkor ugyanis azt újságolta, hogy elkészült annak az öt új terméknek a prototípusa, amelynek sorozatgyártására a második félév-

ben kerül sor. A rajzokat, s a mintadarabokat be is mutatták a külföldi megrendelőknél és azok elégedettségüket fejezték ki. Ezt igazolja az is, hogy nagy tételeket rendeltek az új termékekből.

Az új szekek természetesen drágábbak, mint a korábbiak. Így a felajánlás ténén észlelt lemaradást be is hozhatják. A megrendelő mégis ezeket igényelte. Mit bizonyít ez? Azt, hogy a pankotai bútorgyárban a műszaki terv nem halad a gazdasági feladatok előtt, hanem félvállról mögöttük kullog. Mert, ha már az év elején, amikor a hagyományos szekeket vizs-szautesztálták be mutatták volna a új modelleket, a rendelések sem kesztek volna egy fél esztendő.

A fent említett megoldások révén tehát a pankotaiak teljesítik a kettős ünnep tiszteletére tett vállalásukat. A lekért azonban nem szabad elfelejteniük. Reméljük, hogy a jövőben állandóan szem előtt tartják azt a tényt, hogy a műszaki terv perspektívus, azaz távolbalató kell, hogy legyen.

TÓTH SÁNDOR

A riport folytatódik...

Igen, innen folytatódhat a riport. A napokban egy hírvs júliusi delőlött ismét utra keltünk. Már a gyár környéke is teljesen megváltozott. Tömbház-sorok épültek, kényelmes lakásokkal. Száz és száz család költözött korszerű lakásokba, közöttük családok is. A gyár előtti vadonnak tűnő területek az elmúlt évtizedekben parkiroztak és az árnyak adó fa alatt a virágágyásokkal szegélyezett, gondozott utakon én is ott sétáltam utunkomat...

A gyönyörű új bejárton a szép, tágas előcsarnokon át egyenesen a fonda felé trányítottuk lépteinket. A fondában mindenütt rend és tisztaság. És a gépek az alkotó munka diadalmas dalát dúrnak.

„Nézd, Pista!” — így kiáltok fel, amikor az új gépek fölött lassan, méltóságteljesen, sikeken elszivóberendezések haladnak. Polipzerű karjaikkal elszívják a szennyezőkről a port és a lerakódó apró szálakat. Új, korszerű gépek között dolgoznak a munkások. Ezek óta nem jártam a textilgyárban, én még arra a fondára emlékeztem, ahol az 1910-ben felszerelt gépeket transzmissziós szíjakkal működtették. És arra is jól emlékeztem még, hogy a munkások kis lefékkel tisztították a gépeket.

De most már átadom a szót, illetve a tollat kollégáimnak, a foly-

tatja azt a riportot, melynek utolsó mondata után több mint két évtizede pontot tettem.

Bojtos Ferenc elvtárral, a fonda karbantartási részlegének vezetőjével beszélgettünk a nagyméretű beruházásokról. Megerősítette: ezalatt valóban nagy volt, hogy transzmissziós szíjakkal működték a gépeket. Volt egy úgynevezett motorfolyosó és a 600-300 kilowattos gépek szolgáltatták az energiát. A beruházások során a gyűris- és előfonógépeket hazai és külföldi gyártmányokkal cserélték fel. Mindössze néhány maradt meg a régi gépekből és ezeket is átalakították. Új orsókat, gölyöscsapágyakat és új nyújtóművet kaptak. A korszerűsítés még nem fejeződött be. Rajzt vesz le a falról és magyarázza az éveken át tartott munkálatokat és a távlati terveket.

Hát igen. Sokat, nagyon sokat fejlődött az egykori riport megírása óta az üzem. Ha régi nyűgök az üzemostályokon lépten-nyomon a régi gyár meglehetősen áruvalával találkozik. Tágas termelő felületek és korszerű felszerelések, betonból és átvégből készült szőlő csarnokok, me-

termelőkenység, a legkorszerűbb technika színvonalán álló gépek — ime ez a mai December, 30. textiltüzem.

Mind ez a nagyarányú beruházások eredménye. Mert 1948-tól mostanáig az állam közel 243 millió lej értékű beruházási alapot juttatott a vállalatnak, ami lehetővé tette a gyár hatalmas, korszerű ipari egységgé való átalakítását. Új, nagy teljesítőképességek kerültek a régiak helyébe. Az automatizálási fok elérte a 74 százalékot és a következő öt éven belül meghaladja majd a 90 százalékot.

A gyár munkásai, mérnökei és technikusai — a munkában és eszményekben testvéri egységbe kapcsolódott, románok, magyarok németek és más nemzetiségűek — által elért eredmények ékesszólóan tanúsítják milyen hatalmas lehe-tőségeket teremtenek az új, szocialista termelési viszonyok. A gyár összttermelésének értéke ez idén négyszerese az 1948. érének. Sokatmondó tény, hogy az üzem termékeinek 55 százalékát a világ 17 országába szállítják.

Ezek tehát a tények, melyeket az emberekkel való beszélgeté-nyomon még jobban kidomboríthatunk.

— Latja ezeket a gépsorokat — mutat régi a hatalmas munka-

csarnokon Siclován Ioan mérnök, a részleg vezetője. — Ezek mind automata szövőgépek.

Kissé elgondolkozik, majd tovább vészi a megkezdett beszélgetést — folytat.

— 1937 óta dolgozom ebben a gyárban. Szőzőként kezdtem, majd segédmester és mestertként folytattam. Bizony nehéz körülmények között dolgoztunk a régi gépeken, sirron történtek szálszakadások. Most viszont öröm a munka ezeket a gépekkel.

Az egykori szővő elismeréssel nyilatkozik arról, hogy munkájának értékelése nyomán az üzem vezetősége 1951-ben lasiba küldte textilipari főiskolára. Ott szerzte meg a mérnöki diplomát, csakugy, mint több más December 30-ig dolgozó. Mert amint fejlődött az üzem az évek folyamán, úgy fejlődtek az emberek is...

Egy beszélgetés alkalmával Vares Lajos mérnök, a befejező osztály vezetője így nyilatkozott:

— Nálunk is lépten-nyomon tapasztalható az új, a fejlődés. A két új mintanyomó gép üzembe helyezésével most már 8-10 szarnyomást végzethetünk egyszerre, míg a régiéknél maximum 6-ot értünk el. A régi felhívó már nem felelt meg a követelményeknek, újat építettünk, ahol mindössze 60 ember dolgozik. Azelőtt ugyanis 100-110 embert is fog-

lalkoztatunk ezen a munkahelyen...

Amerre csak járunk a mai December 30-án, mindenütt a fejlődést tapasztalhatjuk. S van valami, ami talán még szembetűnőbb. Eszedig az a lelkes munkaverseny, mely a közelgő X. pártkongresszus és hazánk felszabadulása 25. évfordulójának tiszteletére bontakozik ki. Mert a szorgos textilgyárak a kongresszusi dokumentumokból világosan látják maguk előtt a ragyogó távlatokat, a naplányes jövőt. Az üzem jövőbeni termelési feladatairól László főmérnök ezeket mondta:

— A következő öt éven tervben 19 százalékkal több textiltit készítenek, az össz- és arutermelés értéke 13 százalékkal lesz nagyobb. A munkatermelékenységnek 27 százalékos növekedést kell elérnie, az önköltséget pedig 7 százalékkal csökkentjük az alap-estendőhöz viszonyítva. Ez pedig azt jelenti, hogy évente mintegy 300 millió lej értékű felhalmozást adunk a nemzetgazdaságnak.

Ez tehát a múlt, jelen és a jövő. Ezt igyekeztünk bemutatni a régi riport folytatásaként. S ha majd évek múlva ismét folytatódik a riport, a krónikás talán még szemléltetőbben eszteli a gyár átalakulásának történetét.

MESSER SÁNDOR
BEGEDUS ISTVÁN

A történelem palettáján komor, sötét színeket kevertek a rohanó események egy negyed évszázad előtt. Egy hatalmas július eleji napon a város áttele fennállásának talán legnagyobb megpróbáltatását, a szőnyegbombázást. Jól emlékszem, hiszen az ilyen átélés kitörőtelétlenül maradt meg az emberben. Romeltakarítási osztágbn dolgoztam, mint munkaszolgálatos. Egyik napon éppen a Vagongyár elé vezényelt bennünket és a hosszú szakaszon tönkrement Aurel Vlaicu ut burkolatát igyekeztük úgy-ahogy rendbehozni. Bombatölcséreket fedtünk be, találat ért övöhelyeket ástunk ki. A déli órákban megjelent a munkahelyen a textilgyár megbízottja és napszámokot toborzott a delután két órától este 10-ig terjedő munkaidőre. A textilgyárat nem érte bombatalálat, de a kapitalista tulajdonosok menteni igyekeztek a készárút, ezt a gyárból, a villamosállomásig szállították és onnan továbbították a Hegyalja közséig. Sokakkal együtt én is jelentkeztem erre a munkára. Amikor jött a váltás, letettük a szerszámokat és megindultunk a gyár felé. A kép amely milyen emlékezetembe vesődött nyomasztó volt. Kopár, gondozatlan a gyár előtti térség, az üzem körül mindössze néhány épület. Csakhamar dolgozni kezdtünk, kész árakkal tett ládákat emeltünk gépkocsikra. Elgyötört textilgyári munkásokkal találkoztam, de mintha már láttam volna a szemekben megcsillanni a remény felvillanó szikráját. Mindannyian hittük, éreztük, hogy már nem tarthat soká az embertelenség és félláng majd a szabadság világító fátyla.

A továbbiakban mint újságíró, a Jövő munkatársaként találkoztam ismét a textilgyárral. Forgatom a riegárgult újságlapokat... A párt vezette munkásszocialista hűs kiadalmát tükrözik a lapban megjelent riportok és beszámoló irások. A textilgyári dolgozók erejüket megfeszítve termelnek. Nézem az újságlapokat, keresem azt a riportot, amely után akkor pontot tettem, de amelel most, huszanegethárom év távlatából folytatni lehetne. Tal-

